

आखिर किन प्रधानन्यायाधीशको राजीनामाको मुद्दा उठाएको हो ?

अध्यक्षद्वारा दलहरुलाई चेतावनी

कीर्तिपुर सन्देश

पछिल्लो समयमा कांग्रेसका सभापति सुशील कोइराला र एमालेका अध्यक्ष भलनाथ खनाले फेरी एउटा मुद्दा जबरजस्त ढंगबाट उठाएका छन्। अन्तरिम चुनावी मन्त्रिपरिषद्का अध्यक्ष खिलराज रेग्मीले प्रधान न्यायाधीशको पदबाट राजीनामा दिनुपर्ने माग।

यसै बीच कांग्रेसका उपसभापति रामचन्द्र पौडेल र एमालेका नेता कपी शर्मा ओलीले आफ्नै पार्टीका नेताहरु सभापति कोइराला र अध्यक्ष खनाललाई काउन्टर समेत दिन शुरू गरेका छन्। ती दुई नेताले अहिलेको अवस्थामा प्रधानन्यायाधीशको राजीनामा सान्दर्भिक

नभएको र त्यसले निकास दिन नसक्ने दावी समेत गरेका छन्। एमाओवादीका अध्यक्ष प्रचण्डले पनि प्रधानन्यायाधीशको राजीनामाको मुद्दालाई अनावश्यक कुरा भनी टिप्पणी गरि कोइराला र खनालको भनाईको विपक्ष उभिएका छन्।

सभापति कोइराला र अध्यक्ष खनाले प्रधानन्यायाधीशले राजीनामा दिनुपर्ने कुरा उठाउनुको कारण मन्त्रिपरिषद्का अध्यक्ष रेग्मीलाई घुमाउरो पारामा चेतावनी दिएका हुन्। चार राजीतिक दल बीच संविधानसभामा प्रतिनिधित्वको विषयमा विवाद कायमै भइरहेको अवस्थामा यदि दलहरुले सहमति नगरे बहुमत

सहमतिको सवाल

सन्दर्भ-समाचार टिप्पणी

दलहरुको भावना अनुसार सरकार आफ्नै ढंगबाट अगाडी जाने कुरा ल्याउनासाथै कांग्रेस र एमालेका नेताहरु भस्किएको स्रोतको दावी छ।

बहुमत दलको सुझाव अनुसार जाने हो भने संविधानसभा चुनावमा विगतमा भएको जस्तै समानुपातिकमा ६० प्रतिशत नै राख्ने र सिट संख्या पनि ६०१ नै हुने र थ्रेस होल्डको व्यवस्था समेत नहुने अवस्था छ। सो कुरामा स्वयं एमाओवादी र मधेसी मोर्चाका साथ साथै आन्दोलनरत दलहरुको पनि समर्थन भएको कार

णले यदि सरकार त्यसरी अगाडी बढेमा कांग्रेस एमालेलाई अप्ठ्यारो पर्ने अवस्थालाई ध्यानमा राखि रेग्मीलाई चेतावनी स्वरुप पुनः प्रधानन्यायाधीश पदबाट राजीनामा दिनुपर्ने माग गर्दै आएको स्रोतले बताएको छ।

यसैबीच गत चार राजनीतिक शक्तिका शीर्ष नेताहरु र रेग्मी बीच बैठक भएको थियो। सो बैठकमा कांग्रेस र एमालेका नेताहरुलाई रेग्मीले यस्तै अवस्था रहे सरकारको औचित्य समाप्त हुने बताउँदै चाँडै सहमति गर्न विशेष अनुरोध गरेको थियो। दलका नेताहरुले सोमवार नै बैठक बसी सहमति गर्ने आश्वासन दिएका थिए। तर सोमवार कांग्रेसका सभापति कोइराला उपत्यका

बाहिर गएका कारण चार दलीय उच्च स्तरिय राजनीतिक संयन्त्रको बैठक समेत भएन।

अब बैठक केहि दिनमै हुने नेताहरुले दावी गरेतापनि वास्तवमा बैठकबाट सहमति हुन सक्ने अवस्था भने छैन। दुई ध्रुवमा विभाजित दलहरु सहमति हुन सक्ने अवस्था छैन। यसै बीच अब सरकारले नयाँ बजेट ल्याउने समय पनि आउँदैछ।

राजनीति जे जस्तो भएपनि असार मसान्तसम्म नयाँ बजेट ल्याउने सवालमा पनि दलहरु र सरकारबीच मतभेद हुदै जाने अवस्था छ। अतः सरकार र दलहरुबीच भन भन तनाव बढदै जाने अवस्था बढदै गएको छ।

यहाँ जाँड-रक्सी, चुरोट, गाँजा तथा ड्रग्सको कुलत छुटाउने विशुद्ध जडिबुटी पाईन्छ। सम्पर्क:- फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग, फोन ४३३६७०१, ९८०३५०२२५९

आवश्यकता

यस दर्शन ऋण तथा सहकारी संस्था लि. बजार प्रतिनिधिहरुको आवश्यकता भएको हुँदा यथाशीघ्र आफ्नो व्यक्तिगत विवरण सहित आवेदन दिन आह्वान गरिन्छ।

पद - बजार प्रतिनिधी

संख्या - १०

तलब - ४५०० देखि १०,००० सम्म तथा अन्य सुविधा

योग्यता - SLC पास, अनुभवी तथा महिला स्थानिय

तथा अनुभवीलाई विशेष ग्राह्यता

आवेदन दिने अन्तिम मिति-२०७०/०२/३०

सम्पर्क :

दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर- ३, फोन नं. ०१४३३६७७६, ४३३२०५७

Preparation & Language Classes

IELTS, TOEFL, SAT & ENGLISH
KOREAN, JAPANESE, HEBREW

Special Classes:

Public Speaking Course Development, Grammar Focus
Academic Writing, Mock Test, Listening Practice [Audio & Visual]

LANGUAGE & IELTS CLASS

- **Level Test:** Students are given a Level Test before the class begins and are encouraged to take Tests at the end of each week of study. In fact, tests are an integral part of the course.
- **Materials:** All students are given a copy of the Natural Course Book and Self Study Book and CDs Listening practice
- **Outline:** The courses provide guidance and practice in all aspects of English learning [Speaking, listening, reading, writing plus grammar and vocabulary]
 - ☞ Class time is mostly devoted to Speaking and communication practice and Reading, Writing, Listening tasks are set as homework
 - ☞ The course focuses on the creative techniques required to succeed at IELTS & TOEFL, SAT
- **Self Study:** Students are given a self study booklet, course books, magazine, stories and related to IELTS at the beginning of their course and this lists the tests which are available
After course Complete, there is Bonus classes or Revision classes with Exam Tips

VALLEY INSTITUTE

Time: Morning, Day & Evening
Ph: 01-4332509/9849421216

कानुनी सल्लाहकार
ज्ञानबहादुर महर्जन
प्रकाशक/प्रबन्ध सम्पादक
नजरराम महर्जन
सम्पादक
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रबन्धक
निरजमान सिंह
काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११ □ २०६७ □ ०६८

व्यवस्थापन
भरत महर्जन, सनम श्रेष्ठ
वेभसाइट व्यवस्थापन
राज श्रेष्ठ
प्रेस: शर्मीला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ
कार्यालय: निम्बासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७,
९८४९४०९०७७
kirtipur_sandesh@live.com
http://kirtipursandesh.blogspot.com

सम्पादकीय

इतिहासमा कालो दिवस

विगतमा सर्वोच्च अदालतले स्थानीय निकायमा मातृभाषा प्रयोग गर्न नपाउने फैसला गरेको दिनलाई मातृभाषी आन्दोलनकर्ताहरूले जेठ १८ गतेलाई कालो दिनको रूपमा मनाउँदै आइरहेको अवस्था छ ।

तत्कालिन २०५६ साल जेठ १८ गते अदालतले स्थानीय निकायमा स्थानीय मातृभाषा प्रयोग गर्न नपाउने भनी फैसला गरेको थियो । सो समयमा आदिवासी जनजाति र विभिन्न भाषाभाषीले कालो दिनको रूपमा लिएको थियो ।

नेपालको राजनीतिक घटनाक्रम संगसंगै संविधानसभाको चुनाव पनि भयो । संविधानसभाको चुनाववाट जनजाति र राज्यद्वारा बहिस्करणमा पारिएका समुदायले आफूहरूको हक अधिकार संविधानमा स्थापित हुन्छ भनी धेरै आशा गरेका थिए । अन्ततः संविधान नै नबनाईकन संविधानसभा विघटन गरियो दलका नेताहरूले ।

आदिवासी जनजाति र राज्यद्वारा बहिस्करणमा पारिएका एवं पहिचान पक्षधरहरूले आज भन्दा एक वर्ष अघि दलका नेताहरूले संविधानसभा षडयन्त्रमुलक ढंगवाट विघटन गरेको कारण अब जेठ १४ लाई नै कालो दिनको रूपमा मान्नुपर्ने धारणा व्यक्त गर्दै आएका छन् । हक अधिकारका लागि क्रियाशिल जनजाति र बहिस्कृत समुदायले संविधानसभा विघटन भएको जेठ १४ गतेलाई कालो दिनको रूपमा मान्ने र जेठ १८ लाई पनि कालो दिवसको रूपमा मान्नुपर्ने बताउँदै आएका छन् । ती दुवै दिनलाई जनजाति र बहिस्कृत समुदायका लागि अवश्य पनि कालो दिन हो भन्दा केहि फरक नपर्ला ।

गणतन्त्र

—केशव महर्जन

प्रजा, लोक र गणतन्त्र तीनै दाजुभाई, काले, भाले र गाउँले जुटेर न थानकोट न छैमले वा बालाजु न काभ्रे तिनलाई कटन दिइयो । दयाम्मदुम्प चारैतिर, बरु भयालढोकामा नयाँनयाँछिस्कीनी किसियो बडो सिक्किस्त छ काच्छो गणतन्त्र, आजभोली । २ कोही वीर कोही टिचीङ्ग, कोही बैद्य भाक्री लगाउनुपर्ने सुभाउँछन् कोही भने एयरएम्बुलेन्सवाट दक्षिण दगुराउने आकाशवाणी गर्छन् जो ICU मा अक्सिजन लिदैछ, ओखतीमूलो होइन आज २ लाश सुताउने, हरिया बाँसहरूको स्टेचर, बनाइदैछ यमराजले घाँतीसम्मै डोरी जसको बाधीसकेको आज २ उसैका जन्मदिन मनाउन मूल समारोह, बनाइदैछ उफ् हामी ! आखा, कान, मुख भएरै, न देख्नु-सुन्न न बोल्न सक्छौ कहिले रूख-सूर्य कहिले हँसियाहठौडा-ताराको नाममा लम्पसार पछौ चटकेको भालु र बाँदरफै ईशारामा उठ्छौ बस्छौ, नाच्छौ रोजरोज रमाकेर दिएको चामाउ टेकेर खाएकै पनि, चौरासीव्यञ्जनको, छान्छौ भोज आफैभित्र सुगन्ध बोके बाहिरबाहिर सुगन्ध खोज्ने मृग भएका छौ आज आची खान नपाउने भएर स्वर्गै जान नमान्ने, सुगुर भएका छौ आज सुजना होइन ध्वंस चाहने धुन्दकारीमा फेरिदिनानुमा, के छ राज ? शोकैमासमेत उत्सव मनाउन कुन नेपथ्यका आदेशले, नलागेको लाज ?

नेपालमा सङ्घीय राज्य प्रणालीको सम्भावित स्वरूप र संरचना

—श्याम श्रेष्ठ

(सङ्घीय राज्यको नयाँ संरचना पुस्तकबाट साभार)

नेपाल सङ्घीयतामा जानुपर्नाको कारण :
गतांकको बाकि

सामाजिक बहिष्करणको स्थिति अन्त गर्नका लागि- गतांकको बाकि

● स्वायत्त प्रदेशमा आफ्नै निर्वाचित संसद्, संसद्बाट निर्वाचित सरकार, स्थानीय संसद्बाट चुनिएको न्यायालय, आफ्नै स्थानीय निम, कानुन हुनुपर्छ ।

● सङ्घीय तहमा कानुन पास गर्ने र कर लगाउने मामलामा बरोबरी हक भएको दुई सदनात्मक संसदको व्यवस्था हुनुपर्छ - एउटा जनताबाट सिधै चुनिने जनप्रतिनिधिसभा

- अर्को, हरेक प्रदेशबाट तीन-तीनजनाको दरले बराबरी सङ्ख्यामा चुनिएर बन्ने राष्ट्रिय सभा ।

● सङ्घीय तहमा १ प्रतिशतभन्दा ज्यादा जनताले बोल्ने देशका ११ वटा भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषाका रूपमा मान्यता हुनुपर्छ । सबैका मातृभाषालाई सङ्घीय राज्यले समानरूपले राष्ट्रिय भाषाका रूपमा मान्यता प्रदान गर्नुपर्छ । सङ्घीय वा प्रादेशिक राज्यको भाषा नीति बहुभाषिक हुनुपर्छ । प्रदेश र गाविस/नगरपालिका तहमा कुन कुन भाषालाई आधिकारिक सरकारी कामकाजको भाषा, सम्पर्क भाषा र विद्यालयको पठनपाठनको भाषा बनाउने भन्नेबारे निर्णय गर्ने अधिकार त्यही तहको संसद् र सरकारलाई हुनुपर्छ ।

● राज्यको सबै तहमा पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीको व्यवस्था हुनुपर्छ ।

● सङ्घीय राज्यका सबै अङ्ग-सेना, प्रहरी, प्रशासन, न्यायालयमा सबैको समानुपातिक पहुँच सुनिश्चित गर्न समानुपातिक कोटा प्रणालीको व्यवस्था हुनुपर्छ ।

● सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारका सबै तहमा त्यहाँ विद्यमान मुख्यमुख्य भाषा, जात/जाति, वर्ग, धर्म, लिङ्ग र क्षेत्रका बहुसङ्ख्यक/अल्पसङ्ख्यकका प्रतिनिधिहरूको आनुपातिक प्रतिनिधित्व हुने प्रकारको सहमतीय शासन प्रणालीको व्यवस्था हुनुपर्छ ।

● एकल बहुमत वा प्रष्ट बाहुल्य भएका स्थानमा मुख्य पद त्यस जाति/जात/भाषा वा धार्मिक समुदायका मानिसलाई दिने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्छ ।

त्यस्तो नभएर थोरै कम बेसी वा हाराहारीको स्तरमा बाहुल्य रहेका स्थानमा मुख्य पदमा मुख्यमुख्य जाति/भाषा/जात वा धार्मिक समुदायका मानिसको क्रमबद्ध पालो आउनेखालको चक्रीय मुख्य पद प्रणालीको व्यवस्था हुनुपर्छ ।

● अति विपन्न गरीब किसान तथा राउटे, चेपाङजस्ता अति अल्पसङ्ख्यकहरूका लागि संसद्, सरकार, रोजगारी र शिक्षामा विशेष आरक्षित सिटको व्यवस्था हुनुपर्छ ।

● दलित र मजदुरको आफ्नो अलग्ग भूगोल नभएकोले नभएको हुनाले सङ्घीय तहमा दलित र मजदुरका प्रतिनिधिहरू देशभरिबाट निर्वाचित भएर एक ठाउँमा जम्मा हुनका लागि र त्यसबाट सङ्घीय तहको संसद्मा प्रतिनिधि चुनेर पठाउनका लागि उनीहरूको गैर-भौगोलिक निर्वाचित सङ्घको व्यवस्था हुनुपर्छ । दलमा आवद्ध वा अनावद्ध सबै मजदुर तथा दलितको छुट्टाछुट्टै एउटा साभ्रा निर्वाचित सङ्घ हुनुपर्छ ।

● कुनै भाषिक, जातीय वा अन्य समुहका अल्पसङ्ख्यक जनताहरू आफ्नो भलाइका लागि कुनै प्रदेशबाट अलग्गिएर अर्कोमा सामेल हुन चाहन्छ भने जनमत सङ्गृहद्वारा बहुमत हासिल गरेर त्यस्तो निर्णय गर्ने अधिकार हुनुपर्छ ।

सङ्घीय एकाइहरू अर्थात् प्रदेश वा जिल्लाहरू निर्माण गर्दा याद राखिनु पर्ने कुराहरू के हुन् भने कुनै पनि जाति वा भाषाको सघन बसोबासको स्थितिलाई छुक्र्याईदिनु हुँदैन । प्रदेश वा जिल्लाको विभाजन गर्दा खालि जात वा जातिको बाहुल्यताको स्थितिलाई त ध्यानमा राखियो, तर यातायातको सुविधाको स्थिति र प्राकृतिक स्रोत साधनको उपलब्धताको स्थितिलाई ध्यानमा राखिएन भने एउटा प्रदेश वा जिल्ला र अर्कोको बीचमा काफी धेरै गहिरौँ गरिवीको खाडल हुन जानसक्छ । यसले कालान्तरमा अर्को असन्तोष वा विद्रोह पैदा गर्नसक्छ । आफ्नो प्रतिनिधित्व, पहुँच र पहिचानसहितको सामेली राज्यका अतिरिक्त सङ्घीयतामा व्यापक जनता र हिरहन चाहनुको एउटा मुख्य कारण विकास र सम्पन्नता हो भन्ने कुरा भुल्नु हुँदैन । सङ्घीयता भयो, तर विकास भएन वा प्रदेश प्रदेशका बीचमा धनी-गरीबको खाडल चर्को ढङ्गले चुलियो भने त्यो विग्रह

वा विखण्डनको पर्याप्त कारण बन्न जानसक्छ ।

सबै सङ्घीय एकाइहरू उँभो लाग्ने भनेको अन्तर प्रादेशिक वा अन्तरजिल्ला बीचको लेनदेनबाट हो । सङ्घीयताले अन्तरप्रादेशिक वा अन्तर एकाइ लेनदेनलाई बढाउन भूमिका खेल्नुपर्छ । आफ्नो प्रदेशमा डाँडाकाँडा, जडीबुटी, फलफूल र बिजुली बेच्ना । आफ्नोमा खायान्न, तरकारी वा जङ्गल ज्यादा हुनेले तिनैका उपजहरू ज्यादा बेच्नान् । सङ्घीय सरकारले त्यस्तो लेनदेनको संयोजनकर्ता र व्यवस्थापकको भूमिका खेल्नु आवश्यक छ । यति गर्दा पनि हुनजान्ने प्रदेश-प्रदेशबीचको आयस्तरको खाडलालाई पुर्ने दायित्व पनि सङ्घी सरकारको हुनुपर्छ । हुनेसित ज्यादा लिएर कम हुनेलाई ज्यादा दिने नीतिद्वारा यस्तो खाडल पुर्न सकिन्छ ।

अति केन्द्रीकरण र एकात्मकको अन्त्यका लागि

हाम्रो मुलुकमा अहिलेसम्म कायम रहेको अति केन्द्रीकरण र एकात्मक राज्यप्रणालीको स्थिति समाप्त गरेर राजनीतिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र भाषिक तथा जातीय मामलामा स्वायत्तता सुनिश्चित भएको स्वशासनको नयाँ युग थाल्नका लागि सङ्घीय प्रणालीले निम्न उपाय र संरचनाहरू अबलम्बन गर्नु उपयुक्त हुनेछ भन्ने मलाई लाग्छ ।

● अब केन्द्रले आफ्नो भागमा राज्यसत्ताका मूलभुत हक राखेर सङ्घीय एकाइहरूलाई बचेखुचेका अधिकार विकेन्द्रीकरण गर्ने स्थितिको अन्त्य गरिनुपर्छ । त्यसको बदलामा सङ्घीय एकाइहरूले सहमति गरेर छुट्याईदिएका अधिकार र दायित्व मात्र सङ्घीय केन्द्रसित हुनुपर्छ, बाँकी सबै अधिकार र दायित्व सङ्घीय एकाइहरूसित हुनुपर्छ ।

● केन्द्रसित अब उप्रान्त परराष्ट्र नीति सञ्चालन गर्ने, राष्ट्रिय सुरक्षा र मौद्रिक नीति तय गर्ने मुख्य अधिकार मात्र बाँकी रहनुपर्छ । राष्ट्रिय हुलाक तथा दूरसञ्चार, अन्तराष्ट्रिय व्यापारको संयोजन, नागरिक उड्डयन र ठूला राजमार्ग र बृहत् विद्युत आयोजना मात्र सङ्घको दायित्व अन्तर्गत पर्नुपर्छ ।

● औद्योगिक विकास, व्यापार-व्यवसाय, कृषि विकास, पर्यटन, विद्यालय, अस्पताल, जलविद्युत, स्थानीय विकास, सामाजिक सुरक्षा र जनकल्याणकारी कामहरू,

यातायात, शान्ति सुरक्षाजस्ता विषयबारे निर्णय गर्ने हक अब सङ्घीय एकाइहरूलाई हुनुपर्छ ।

● सङ्घीय तहमा संसद्बाट निर्वाचित र त्यसप्रति उत्तरदायी सरकार बन्नुपर्छ । प्रदेश तहमा सङ्घीय एकाइहरूको आफ्नै निर्वाचित जनप्रतिनिधिसभा र त्यसप्रति उत्तरदायी सरकार हुनुपर्छ । गाविस र नगरपालिका तहमा जनताद्वारा प्रत्यक्ष रुपमा निर्वाचित स्थानीय सरकार हुनुपर्छ । सङ्घीय एकाइहरूमध्ये हरेक तहको निर्वाचित जनप्रतिनिधिसभा तथा सरकारसित राजनीतिक, आर्थिक र सांस्कृतिक स्वायत्तताको हक हुनुपर्छ । स्वयत्तताको हकमा आधारित भएर ती सरकार र जनप्रतिनिधिसभाको स्वशासन सङ्घीय एकाइहरूमा चल्नुपर्छ । सङ्घीय संविधानसित नवाफिने गरी आफ्नो क्षेत्रको लागि जरुरी स्थानीय कानुन बनाउने र आफ्नो विकास योजना र बजेट निर्धारण गर्ने हक सङ्घीय एकाइसित हुनुपर्छ ।

● प्रदेशमा आफ्नै निर्वाचित न्यायालय हुनुपर्छ । नगरपालिका र गाविसलाई चाहिँ प्रारम्भिक न्याय निरुपणको हक हुनुपर्छ ।

● प्रदेश-प्रदेश बीचको र सङ्घ र प्रदेशबीचको अधिकार क्षेत्र वा अन्य कुनै पनि संवादद्वारा सुल्झन नसकेको विवाद सुल्झाउनका लागि अधिकारप्राप्त र बलियो सङ्घीय संवैधानिक अदालतको व्यवस्था हुनुपर्छ । आफ्नो क्षेत्रको स्थानीय सरकारी कामकाजको भाषा, सम्पर्क भाषा र विद्यालयमा पठनपाठनको भाषा तोक्ने, भेद्यभाषा र सांस्कृतिक पहिचानका कुरा तोक्ने हक सम्बन्धित तहको सङ्घीय एकाइहरूलाई हुनुपर्छ ।

● जल, जमिन, जङ्गल, जडीबुटी, जैविक विविधता, खानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोतको स्वामित्व, सञ्चालन र व्यवस्थापनको प्राथमिक हक र दायित्व प्रदेश र गाविस/नगरपालिकासित हुनुपर्छ । सङ्घले ठूलो आयोजनाको लागि यसको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न चाहेमा आपसी सहमतिद्वारा कुनै पनि बेला त्यसो गर्न सक्ने हक हुनुपर्छ । तर त्यस्तो आयोजनाबाट उठ्ने कुल र जस्वको २५-२५ प्रतिशत हिस्सा प्रदेश र स्थानीय निकायसित रहने कानुन व्यवस्था हुनुपर्छ ।

● सबै सङ्घीय एकाइहरूलाई कर लगाउने हक हुनुपर्छ ।

सङ्घीय समाजवादी पार्टी क्षेत्र नं १० को भेला सम्पन्न

गत जेठ ११ गते शनिवार सङ्घीय समाजवादी पार्टी, नेपाल काठमाडौं निर्वाचन क्षेत्र नं. १० को क्षेत्रीय भेला सतुंगल पार्टी प्यालेसमा सम्पन्न भएको छ । सङ्घीय समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष अशोक राई को प्रमुख आतिथ्यमा भेला आयोजक समितिका अध्यक्ष राजु सुवेदीको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको उक्त कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य दिनुहुँदै केन्द्रीय सदस्य रमेशचन्द्र प्रधानले 'राजनीति एउटा लक्ष्य र उद्देश्यको लागि गरिन्छ । नेपाली कांग्रेसले ०४२ सालमा सत्याग्रह गरेको बेलादेखि नेपाली कांग्रेसमा बसी काम गरेर आइरहेको, २०४६ सालको आन्दोलनमा आफु पनि जेल परेको, २०६२/०६३को जनआन्दोलनमा सक्रिय सहभागिता जनाएको, आन्दोलनबाट राजतन्त्र ढल्यो, संविधानसभाको चुनाव भयो । संविधानसभाबाट पहिचान सहितको संघीयता आउने आशा थियो । तर एमाले र कांग्रेसले पहिचानसहितको संघीयताको विरोध गरेको कारण संविधान जारी गर्न नसकी संविधानसभा नै भंग भयो । पहिचानसहितको संघीयताको पक्षमा सङ्घीय समाजवादी पार्टीको स्पष्ट नीतिको कारण आफु यस पार्टीमा लागेको'

बताउनु भयो । उक्त भेलाले निम्नलिखित पदाधिकारीहरूको सर्वसम्मतीले चयन गरेको छ । अध्यक्ष-निर्मल लामा, उपाध्यक्ष- देवकुमार महर्जन, सचिव- राज श्रेष्ठ, उपसचिव- बुद्धहरि उदास र सदस्यहरु- श्रीमती अनिता पाण्डे, श्रीमती रामेश्वरी प्रधान, राजु लामा, राजु थापा, नजरराम महर्जन, बासुदेव श्रेष्ठ, श्रीकृष्ण श्रेष्ठ, श्रीमती रश्मिमा डंगोल सुवेदी, गोवर्धन के.सी., सुश्री जुनुकेशरी लामा, सर्जोब महर्जन, श्रीमती जानीशोभा महर्जन, अजयलाल थारु थनेत, नरेन्द्र महर्जन सर्वसम्मतीबाट निर्वाचित हुनुभएको छ ।

उक्त भेलामा केन्द्रीय सदस्य एवं काठमाडौं जिल्ला अध्यक्ष सानु राजा शाक्य, महासचिव राजेन्द्र श्रेष्ठ, उपाध्यक्ष गोपाल ठाकुर, क्षेत्र नं. १० क्षेत्रीय तदर्थ समितिका नवनिर्वाचित अध्यक्ष निर्मल लामा, प्रमुख अतिथि अशोक राईले

मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो । प्रमुख अतिथि अशोक राईले सङ्घीय समाजवादी पार्टीले अपेक्षा अनुरूप संगठन विस्तारमा प्रगति गरिरहेको बताउनु हुँदै पार्टी स्थापनाको छ महिना पाँच दिनको अवधिमा ४५ जिल्लामा संगठन विस्तार भएको र चाँडै नै ६० जिल्लाहरूमा संगठन विस्तारको क्रममा रहेको बताउनु भयो । अध्यक्ष राईले नवनिर्वाचित नेतृत्वलाई बढाइ दिनु हुँदै अहिलेका दलहरूले सही ढंगले देशको राजनीतिक समस्याको समाधान दिन नसकेकै कारण विकल्पको रूपमा सही नेतृत्व दिन सङ्घीय समाजवादी पार्टी अस्तित्वमा आएको हो भन्नुहुँदै कमिटिबाट पार्टीलाई जनताको हृदय हृदयमा बास गराउन सफल हुनेछ भन्ने अपेक्षा रहेको बताउनु भयो । महासचिव राजेन्द्र श्रेष्ठले ऐतिहासिक महत्व बोकेको काठमाडौं क्षेत्र नं.१० बाट धेरै

वरिष्ठ राजनीतिज्ञहरूले चुनाव लडेर प्रतिनिधित्व गरेको भएतापनि ती नेताहरूले यस क्षेत्रको विकास निर्माण र समस्यालाई ध्यान दिने नगरी राष्ट्रिय नेतृत्वमा मात्र ध्यान केन्द्रित गरेको हुँदा काठमाडौंका अन्य क्षेत्रभन्दा विकास निर्माणको हिसावले यो क्षेत्र पिछ्छिडिएको बताउनु भयो । यो क्षेत्रका लागि एउटा यस्तो नयाँ नेतृत्वको विकास गर्न जरुरी छ जसले यो क्षेत्रलाई आफ्नो स्वामित्व बोध गर्न सकोस् र यस क्षेत्रका जनताले यस क्षेत्रको विकासको अनुभूति गर्न सकोस् भन्ने सङ्घीय समाजवादी पार्टीले चाहेको महासचिव श्रेष्ठले बताउनु भयो । सङ्घीय समाजवादी पार्टीले जनता माझ जाँदा यो पार्टी कुन अर्थमा एमाले, नेपाली कांग्रेस वा एकीकृत माओवादी भन्दा भिन्न छ भन्न सक्नुपर्दछ भन्नुभयो । नव निर्वाचित पदाधिकारीहरूलाई अध्यक्ष अशोक राईले शपथ ग्रहण गराउनु भएको थियो ।

कसरी हुन्छ प्रदुषणरहित वातावरण ?

सुवर्ण महर्जन

नगाउँ, की.न.पा. १६

प्राचिन विश्वमा वातावरण, प्राकृतिक रूपमा परिवर्तन हुन्थ्यो भने अहिले आएर मानिसहरूले गरेका वातावरण परिवर्तन हुन्छ । वातावरण प्रदुषण गर्ने विभिन्न कारणहरू छन् । ती मध्ये चर्पीको उचित व्यवस्थापनको अभाव, जनचेतनाको कमी, आर्थिक अभाव आदि मुख्य हुन । तराईका जिल्लाहरूमा त भन अहिलेसम्म पनि धेरै जसो मानिसहरू खुल्ला ठाउँमा दिसा पिसाब गर्ने गर्छन् र काठमाडौंको विभिन्न आकासेपुलमा समेत यस्ता समस्याहरू देखा परेका छन् । यसरी खुलेआम दिसा पिसाब गर्नाले भ्रष्टाचार, हैजा विभिन्न रोगका संक्रमण हुने गर्दछ । यी नै समस्या समाधानका निम्ति सरकारले अहिले खुल्ला दिसा पिसाब मुक्त गर्ने अभियान नै सञ्चालन गरेको छ । तर यसको व्यवस्थापन गर्नु सम्पूर्ण जन समुदायको पनि उत्तिकै जिम्मेवारी हुन्छ ।

आज आएर पृथ्वीमा बढ्दै गईरहेको चाप सँगसँगै प्रदुषणका समस्या पनि बढ्दै गईरहेका छन् । जस्तो कलकारखाना, चिमनी, ईट्टाभट्टा, सडकबाट उड्ने धूलो धुवाँ, रसायनिक पदार्थहरू, ढलको उचित व्यवस्थापन नहुँदा, ठाउँ ठाउँमा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्थापन नभएको हुँदा पनि वातावरणमा अनेकौं प्रदुषण बनाएको छ । यसले गर्दा बाटो हिँड्ने बटुवादेखि पर्यटकहरूलाई समेत नकारात्मक सन्देश पर्न जान्छ । त्यसकारण प्रदुषित वातावरणले गर्दा पर्यटन क्षेत्रको आम्दानीमा समेत असर पर्न जान्छ ।

वातावरण प्रदुषण नियन्त्रण गर्न सम्पूर्ण जन समुदायहरू जागरुक हुन आवश्यक छ । अनि मात्र जुनसुकै सरकार हुँदा पनि स्वच्छ वातावरण सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम तथा योजनाहरू बनाउन सक्छ । यसरी प्रदुषण नियन्त्रणको क्रममा विभिन्न फोहरमैलाबाट ग्याँस, खेतबारीको लागि मल आदि उत्पादन गर्न सकिन्छ । वातावरण सम्बन्धी सबैको चासो भएमा सभ्य र स्वच्छ समाज निर्माण हुन्छ र बसोबास गर्ने शैली नै परिवर्तन हुन्छ । यसरी स्वच्छ सफा वातावरण भएमा पर्यटकीय क्षेत्रको विकासमा टेवा पुगनुका साथै देश विकासमा पनि मद्दत पुग्छ ।

प्रतिभा साहित्यिक

परिवारद्वारा कविता गोष्ठी

गत वैशाख ११ गते शनिवार प्रतिभा साहित्यिक परिवारले कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालयको सभाहलमा एक कार्यक्रम गरी विभिन्न भाषाको कविता वाचन गरियो । संस्थाका नवनिर्वाचित अध्यक्ष ज्ञानवहादुर महर्जन नेवा:को सभापतित्वमा प्रा.डा.तुयुवहादुर महर्जनको आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको उक्त कार्यक्रममा २७ जना कविहरूले विभिन्न भाषाका कविता, गजल र हाइकू पाठ गरेका थिए । नेपालभाषाका कविहरू अर्जुन नेपा:मि, अर्जुन महर्जन, सागर ज्यापु, रामशरण महर्जनले नेपाली र नेपालभाषामा कविता वाचन गरेका थिए भने नेपालभाषामा मात्र कविता वाचन गर्नुहुनेहरूमा जितेन्द्र महर्जन, श्रीकृष्ण तन्दुकार र ामभक्त महर्जन, सालिकराम महर्जन र प्रदिप महर्जन हुनुहुन्थ्यो । नेपालीभाषामा कविता वाचन गर्नुहुनेहरूमा प्रगति क्षेत्री, उषा चौलागाई, शिक्षा भट्टराई, सुशिल थापा, महेश राज महर्जन, सागरमणी थापा, शैलेश मल्ल, सुवर्ण महर्जन, केशव महर्जन, ठिकाराम खनाल, विष्णुलामा, मिन कौसिक, मिन प्रकाश महर्जन, कुसुमलता श्रेष्ठ, राधिका भट्टराई र हनु भएको छ । प्रमुख अतिथिको आसनबाट प्रा.डा. तुयुवहादुर महर्जनले सबैभाषाको आ-आफ्नो विशेषताहरू हुन्छन् । एकैथलोमा दुई भाषाको कविता वाचन गर्दा सबैले बुझ्न सक्दैन । नेवारको मातृभाषालाई नेपालभाषा भन्ने गर्छ अनि अर्को खस भाषालाई नेपालीभाषा भन्ने गरिन्छ । नेपाली भाषा भनेको त सबै नेपालीको भाषा भन्ने बुझिन्छ । यस्तो भन्दा अरू भाषाहरूको अस्तित्व मेटाउन खोजेको बुझिन्छ । सभापतिको आसनबाट ज्ञानवहादुर महर्जनले यस्तो कार्यक्रम हरेक महिना गर्दै जाने लक्ष्य रहेकोले सबैको सहभागिताको लागि अनुरोध गर्नुभयो ।

सुगम संगीत पुचः गठन

शान्तिदूत गौतम बुद्धको २५५७ औं जयन्तीको उपलक्ष्यमा गत शनिवार जेठ ११ गते कीर्तिपुरमा विभिन्न कार्यक्रमहरू सम्पन्न भयो । उक्त कार्यक्रमहरूमध्ये कीर्तिपुरमा सुगम संगीत पुचः नामको एउटा सांगीतिक संस्था पनि स्थापना भएको छ ।

कीर्तिपुरको बाकुननी टोलमा रहेको चैत्यमा बुद्ध पुजा र शील प्रार्थना गरी सुभारम्भ गरेको उक्त स्थापना कार्यक्रममा संस्थाका सल्लाकार भीम महर्जनले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गर्नु भएको थियो । संगीत सुगम पुचःका अध्यक्ष न्हुच्छे दर्शनको सभापतित्वमा भएको उक्त सभामा प्रमिला महर्जन र साथीहरूले स्वागत गान प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

सुगम संगीत पुचःका पदाधिकारीहरूमा व्यवस्थापक नवीन महर्जन, अध्यक्ष-न्हुच्छे दर्शन, सदस्यहरूमा- राजु महर्जन, अमरवहादुर माली, कृष्ण महर्जन, ज्ञानेश्वर निभाः, सानु तण्डुकार, ध्रुव महर्जन, अवि सिवाकोटी, विनोद महर्जन, नरेन्द्र महर्जन, प्रमिला महर्जन, राजेन्द्र महर्जन, रहनु भएको छ ।

सल्लाहकारहरूमा भिम महर्जन र गणेशलाल महर्जन रहनु भएको छ ।

उक्त कार्यक्रममा धनवहादुर महर्जन, अवि सिवाकोटी, सानु तण्डुकार, कृष्ण हरि महर्जन, राजु महर्जनले दुई दुईवटा सुगम संगीत प्रस्तुत गरिएको थियो भने हरि शरण नेपालीले सांगीतिक धून, कृष्णमान डंगोल र ज्ञानेश्वर निभाःले तीन तीनवटा सुगम संगीत प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

नन्दकुमार श्रेष्ठले पनि गायन प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । साथै उक्त सांगीतिक कार्यक्रम वाद्यवादन तर्फ गितारमा धर्मेन्द्र माली र समीर महर्जन, बासुरीमा महेश महर्जन, की बोर्डमा केशव रिजाल साथ दिनु भएको थियो ।

साहित्य

कविता

कस्ता छन छिमेकी मित्र

राम महर्जन

की.न.पा. १६ नगाउँ

देश विगानैलाई देशद्रोही भन्ला
गाउँ विगानैलाई ग्राम द्रोही भन्ला
गाउँ शहरमा यस्ता मान्छे छ की छैन
किन छैन फलाना फलाना त हो नी ॥१॥
ठुला नेताले राष्ट्र भेटिएला
साना नेताले गाउँ भेटिएला
नेता चाहे ठुलो चाहे सानो
वेइमानीलाई चिन्नु पर्छ ॥२॥
बलिया जाति बाझा भए पनि
दुलु दुलु हेरि चुपचाप बस्दै
मिटो मानी चकलेट चाख्दै
हाम्रा प्रिय राजनेताहरू ॥३॥
सिमा क्षेत्रका निमुखा जनताहरू
आफ्ना भुभाग हडपेको हेरी
आँखाबाट आँसु धर धर फारी
रोइ कराई बस्नु बाध्य ॥४॥
आज नेपाल भोलीपल्ट भारत
हिजोसम्म नेपाली भोलि भारती
कस्लाई थाहा छैन छिमेकी लिला
कस्ता छन छिमेकी मित्र ॥५॥

अन्तर विद्यालय नकआउट फुटवल च्याम्पियन

नवीन महर्जन

नव क्षितिज युवा क्लब पाँगाद्वारा आयोजन गरेको अन्तर विद्यालय नकआउट फुटवल प्रतियोगिता गत जेठ ११ गते सम्पन्न भएको छ । उक्त प्रतियोगिताको फाइनल खेल पुष्पसदन बोर्डिङ्ग स्कुल र बाघ भैरव मा.वि. (गोदाम) विच सम्पन्न भएको थियो । उक्त फाइनल खेलमा पुष्पसदन आ. मा.वि.ले बाघ भैरव मा.वि. (गोदाम) लाई १-० गोलले पराजित गरि अन्तर विद्यालय नक आउट फुटवल च्याम्पियन बन्न सफल भएको छ ।

यस प्रतियोगिताको सेमिफाइनल खेलमा गोदामको बाघभैरव मा.वि.ले राराहिल मेमोरियल स्कुललाई पराजित गरी फाइनलमा पुगेको थियो भने दोस्रो सेमिफाइनल खेलमा गत बुधवार पुष्पसदन बोर्डिङ्ग स्कुलले कीर्ति सेकेण्डरी स्कुललाई टाई

ब्रेकरमा ३-२ गोलले पराजित गरी फाइनलमा पुगेको थियो ।

नव क्षितिज युवा क्लबको वार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा आयोजित यो प्रतियोगिताको फाइनल खेल पछि एन्फाका उपाध्यक्ष एवं हिमालयन शेर्पा क्लबका अध्यक्ष कर्मा छिरिङ शेर्पा लगायतले ट्रफी, मेडल, प्रमाण पत्र वितरण गरेको थियो । स्मरणरहोस् यो प्रतियोगिता गत वैशाख २८ गतेदेखि शुरु भएको थियो ।

फुटवल खेलको प्रतियोगिताको लगभग शुन्य अवस्थामा रहेको यस कीर्तिपुर भेगमा विशेष गरी जनसेवा उच्च मा.वि.को खेलमैदानमा यसरी स्कुल स्तरीय प्रतियोगिता गरेर यस खेललाई जीवित राखिएको छ । फुटवल खेलमा यस क्षेत्रको लागाव निकै अगाडि देखि रही आएको थियो तर फुटवल मैदानको अभावले यस खेलप्रति चाहना हुँदाहुँदै पनि निरन्तरता दिन नसकेको थियो ।

कीर्तिपुर न.पा. वडा नं.३ मा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको सामुदायिक फुटवल मैदानको खेल मैदान सम्प्राप्ति र पोल र ाख्ने काम लगभग सम्पन्न

भैसकेको छ । यसलाई पूर्णता मात्र दिन बाँकी रहेको छ भने छिट्टै यस खेलकुद मैदानलाई फिनिसिङ्ग गर्ने काम शुरु गर्ने जानकारी कीर्तिपुर खेलकुद मैदान उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष प्रदिप महर्जनले जानकारी ११ दिन भएको छ । ढिलै भए पनि कीर्तिपुर न.पा.ले पहिलो किस्ता स्वरूप गत जेठ ६ गते १ लाख ३३ हजारको चेक दिइसकेको छ तसर्थ यो रकम बैंक खातामा जम्मा हुने बित्तिकै काम शुरु हुने जानकारी गरिएको छ । कीर्तिपुर न.पा.बाट यो कार्यको लागि रु.४ लाख विनियोजित आ.व. २०६९/०७० मा टुट्याइएको थियो । जस्तै गर्दा फुटवल खेलमा अझ विकास गर्न सहयोग पुग्नेछ । स्मरणरहोस् उक्त मैदान सम्प्राप्ति रा.खे.प. द्वारा आ.व.२०६८/०६९ मा खेल मैदान निर्माण शिर्षकमा रु.४ लाख विनियोजित भएको थियो र सो रकम निकासबाट त्यो मैदान सम्प्राप्ति काम सम्पन्न भएको थियो र यस आर्थिक वर्षमा पनि रा.खे.प. द्वारा सहयोग गरिने जानकारी प्राप्त भएको छ ।

नेपालभाषा बोल्न जान्ने पाठकहरूलाई नेपालभाषा लेख्न अप्ठ्यारो मानिरहेकोले व्याकरण सम्बन्धि ज्ञान हासिल गर्न चाहेकोले डा. तुयुवहादुर महर्जनद्वारा लिखित स्वाध्यायन नेपालभाषा पुस्तकबाट साभार गरी यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ - संपादक

५. क्रिया

नेपालभाषामा छ प्रकारका क्रियाहरू छन्

५.४ आफू र अरू

वय्फइ - आउन सकिन्छ वय्त्यना -आउनलागे ।

वय्त्यल - आउनलागे, आउनलाग्यौ ।

छ= तिमी, छिपिं = तिमीहरू, व= ऊ, इपिं =उनीहरू

वइ -आउँछ, आउँछन् । वल- आयो, आए । वयाच्चनी - आउँदैगर्छ ।

वयाच्चन-आइरहेको छ, आउँदै गयो । वय्धुंकल -आइसक्यो, आइसके ।

वय्धुंकी -आइसकछ, आइसकछन् । वनाल- गएर आयो, गएर आए ।

वनावइ -गएर आउँछ, गएर आउँछन् । वःगु दु- आएको छ ।

वःगु दइ - आएको हुन्छ, आएका हुन्छन् । वनेत वल - जनलाई आयो, जानलाई आए

वनेत वइ - जनलाई आउँछ, जानलाई आउँछन् । वय्माः -आउनु पर्छ ।

वय्मानि -आउनु छ । वःगु खः - आएको हो ।

वय्गु यात आउने गयो, आउने गरे । वय्गु याइ - आउने गर्छ, आउने गर्छन् ।

वयाविइ - आइदिन्छ, आइदिन्छन् । वहे वल - आइहल्ले, आइहाल्लन् ।

वय्फु - आउन सक्छ, आउन सक्छन् । वय्फइ - आउन सकिन्छ ।

वय्त्यन - आउन लाग्यो ।

५.५ दु र खः को प्रयोग

दु -को अर्थ नेपालीमा छ र खः- को अर्थ नेपालीमा हो हो । नेपालीभाषामा यी दुईवटा क्रियाहरू ज्यादै चलन चल्तीका शब्दहरू हुन् । दु-को अर्थ कुनै कुरो या कुनै व्यक्ति कुनै ठाउँमा अवस्थित छ भन्ने अर्थ लाग्छ जस्तै -

टेबुलय् घरि दु- टेबुलमा घडी छ । व थाकन्हय् गन दु - ऊ अचेल कहाँ छ ?

जिके न्यातका ध्यवा दु - मसँग पाँच रुपियाँ छ ।

वयाके छुं नं मदु - उसँग केही पनि छैन ।

यसरी छ, छन, छु, छौ, छौ इत्यादिको अर्थ दु नै हुन्छ ।

व ला छैय् हे दु - ऊ त घरमै छ । इपिं ज्याय् दु - उनीहरू काममा छन् ।

जि ला थन हे दु - म त यहीं छु । जिपिं यैय् दु -हामीहरू काठमाडौँमा छौ ।

छिपिं गन दु ? -तिमी कहाँ छौ ?

क्रमश

कीर्तिपुर यातायातले नयाँ बस सञ्चालन गर्ने

सायद नेपालको यातायात क्षेत्रमा नै पहिलो पब्लिक लिमिटेडको रुपमा २०५३ सालमा दर्ता भै ३ वटा ठूला बसबाट सेवा संचालन गरिएको यातायात कम्पनी हो कीर्तिपुर यातायात सेवा कम्पनी लिमिटेड जसलाई त्यतिबेला कीर्तिपुर वासी, त्रि.वि.का कर्मचारी, शिक्षक तथा विद्यार्थी सबैको अपार माया र सद्भाव प्राप्त गरी छोटो समयमा नै निकै लोकप्रियता हासिल गरेको थियो । सबैको सहयोगमा छोटो समयमा नै १९ वटासम्म बसहरू संचालन गर्न सफल भयो ।

समयसँग परिवर्तन हुन जान्नेले सफलताको सिढी चढ्न सकिन्छ । तर कीर्तिपुर यातायातले समय अनुसार बस संचालन गर्न सकेन । नयाँ बस थप्न सकेन र भएका बसहरू पनि पुरानो भएर गयो । नीजि क्षेत्रका मिनिबस संचालकहरूले समयको माँग अनुसार नयाँ र

सानोबस (माइक्रो बस) संचालनमा ल्याइदियो । पुरानोमा भन्दा नयाँमा आकर्षित हुनु मानव स्वभावै हो । त्यसैले कीर्तिपुर यातायातका बसहरूले यात्रु पाउन कठिन भयो । स्थापना भएको एक दशकपछि लगभग बन्द नै हुन लागेको अवस्थामा पुगीसकेको कीर्तिपुर यातायात सेवा कम्पनी लिमिटेडले पुराना बसहरू विक्री गरी नयाँ १० वटा थोरै सीट संख्याको बसहरू संचालनमा ल्याउन लागेको छ ।

आज जेठ १५ गते मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय प्रशासक उद्धव प्रसाद वास्कोटाज्यूले नयाँ बसको उद्घाटन गर्ने कार्यक्रम राखिएको छ । नयाँ बस संचालनको साथै कीर्तिपुरको दुर्गम क्षेत्र लनगोल, क्वार, टोदह रुटमा पनि यातायात कम्पनीले बस संचालन गर्ने भएको छ ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म: वि.सं.
२०९०

निधन: वि.सं.२०७०
जेठ ५ गते

स्व. रत्नमाया महर्जन

यस विद्यालयका आर्ट शिक्षक हिराराम महर्जनका ममतामयी रत्नमाया महर्जनको ८० वर्षको उमेरमा यही जेठ ५ गते असामयिक निधन भएकोमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

पाँगा माध्यमिक विद्यालय

शहिदपथ, कीर्तिपुर-९

सच्याईएको

यस पत्रिकाको अंक ९३ मा प्रकाशित कीर्तिपुर सहकारी समन्वय समितिको शुभकामना एवं चियापान कार्यक्रममा कीर्तिपुर सहकारी समन्वय समितिका संयोजक सिद्धिकुमार मानन्धर कीपू बचतका अध्यक्ष भनी प्रकाशित समाचारप्रति ध्यानाकृष्ट भएको छ । सिद्धि कुमार मानन्धर सो संस्थाको अध्यक्ष नभई सल्लाकार एवं व्यवस्थापक मात्र भएको र अध्यक्ष रामवहादुर महर्जन भएको जानकारी प्राप्त भएकोले सच्याइएको छ ।

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

नयाँ शो रूम खुल्यो

CTEVT बाट संचालित राष्ट्रिय शीप

प्रतियोगितामा Top Ten मा स्थान

हासिल गर्न सफल युनिक टेलर्सको

अब नयाँ शो रूम खुलेको जानकारी

गराउन चाहन्छौं ।

युनिक टेलर्स

नयाँबजार, फोन ४३३१०७८

नपाको गलत निर्णय बिरुद्ध सागलटोलबासी

१२ जेठ, काठमाण्डौ ।

लुमन्ती विकास कार्यालय प्रमुख शिवहरी शर्माको कार्यक्षमा बसेको स्थानिय सागलटोल बासी, लुमन्ती बस्ती विकासका बासिन्दा, ठेकेदार कम्पनी, सस नेवारी रेष्टुरेण्टका प्रतिनिधि तथा स्थानिय उच्च पदस्थ कर्मचारी सहितको एक बैठकले काठमाण्डौ शहरी विकास कार्यालय बबरमहलले कीर्तिपुर नगर पालिकामा हचुवाको भरमा बजेट विनियोजन गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने भएको छ ।

कीर्तिपुर सागलटोलमा गठित एक उपभोक्ता समितिको माग बमोजिम कीर्तिपुर नगरपालिकाले सिफारिस गरेको ढल व्यवस्थापन सम्बन्धि करिब १८ लाख लागतको आयोजना कार्यान्वयन भएमा कीर्तिपुर थानकोट, सतुंगोल, नैकाप सल्यानस्थान जोडने बाटो बगाउने खतरा भएको ठहर गर्दै यस्तो निष्कर्षमा पुगेको कार्यालय स्रोतको दावी छ । उक्त आयोजनाको कार्यान्वयन भएमा दैनिक १३५ देखि माथिको हाराहार मा चारपांग्रे सवारी साधन गुड्ने बाटो अवरुद्ध हुने छ भने स्थानिय बालबालिकाहरु स्कूल बस चढ्नबाट बञ्चित हुनेछन् साथै सो आयोजना कार्यान्वयन हुनासाथ सडक विभागको स्वामित्वमा रहेको पक्कि सडक बगाउने खतरा बढेको छ । सडक विभागको स्वीकृती बिना नगरपालिकाले हचुवाको भरमा सिफारिस दिँदा यो अवस्था श्रृजना हुन पुगेको देखिन्छ । चाहे जे भएता पनि स्थानिय सागलटोलका बासिन्दाले १२ जेठको बिहान सस रेष्टुरेण्टमा एक जलपान समारोह गरी साहसपूर्वक नगरपालिकाको गलत क्रियाकलापको बिरुद्धमा प्रमुख शर्माको कार्यक्षमा आयोजना गरेको बैठकलाई स्थानिय निकायको लापरबाही बिरुद्धको चुनौतीको रूपमा लिन सकिन्छ ।

-सुविन महर्जन

नगाउँमा बुद्ध जयन्ति

गत शनिवार जेठ ११ गते २५५७ औं बुद्ध जयन्ती श्रद्धाभक्तिका साथ सुसम्पन्न भयो । उपासक वशन्तलाल महर्जनको घरमा रहेको बुद्ध मूर्तिलाई नगाउँका पुराना उपासकहरु र महिला समूहको सहभागितामा विहान बाजा बजाई नगाउँ भ्रमण गराई लाछीमा बुद्ध राखी बुद्ध पुजा, शिलप्रार्थना गरि एको थियो । भिक्षु धर्मकीर्तिले शीलप्रार्थना गराउनु भइ पञ्चशील दिनुभयो । भिक्षु धर्मकीर्तिको अस्वस्थताका कारण भिक्षुको आज्ञा अनुसार उपासक बाबुराम महर्जनले धर्मदेशनाको भावार्थ सुनाउनु भएको थियो । साथै उहाँले ऐतिहासिक विवेचना गर्नुहुँदै भन्नुभयो कीर्तिपुरमा बुद्ध धर्मको सुरुवात नगाउँबाट नै भएका हुन् । २००६ सालदेखि एकादशीका दिन बुद्धपुजा गर्ने चलन स्वर्गिय प्रज्ञानन्द महास्थवीर भन्तेबाट चलाउन लगाएका थिए । नगाउँका उपासकहरुले २०३२ सालमा नगर मण्डप श्रीकीर्ति विहार स्थापना गरेको सम्झना गराउनु भयो । बुद्ध मूर्ति राखेको ठाउँ लाछीमा कृष्णभक्त महर्जन, मिमप्रकास महर्जन, सोवर्ण महर्जन र बुद्धरत्न महर्जन समेतले ज्ञानमाला भजन प्रस्तुत गरिएको थियो । साथै उक्त दिन बेलुका लाखबत्ति बालिएको थियो । उक्त दिन नै नगाँ ज्ञानमाला भजन खलःले मैत्री सदभावना ज्ञानमाला भजन गरी बुद्ध जयन्ति मनाइयो । सोभन्दा अगाडि विहान स्व. रत्नमाया महर्जनको श्रद्धाञ्जली सभा पनि गरिएको थियो । उक्त सभामा स्व. रत्न माया महर्जनको जेठा छोरा वासुदेव नेवाःले आफ्नो आमाबुवाको सम्झनामा नगाँ ज्ञानमाला भजन खलःद्वारा संचालित ज्ञानमाला बुद्ध सेवा समितिलाई रु. ५० हजार सहयोग गर्ने वचन दिनु भएको थियो ।

कीर्तिपुरमा जेष्ठ नागरिक सम्मान

गत जेठ १० गते कीर्तिपुर मा कार्यरत संस्थाहरु श्रीकीर्ति ज्ञानमाला भजन खलः, कीर्तिपुर बौद्ध ज्ञानमाला संघ र बुद्ध सेवा समाज, कीर्तिपुरको संयुक्त आयोजनामा कीर्तिपुर नगर पालिका वडा नं.१, २, ३ का जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गरियो । नगरमण्डप श्रीकीर्ति विहारको प्रांगणमा यज्ञ्या पुण्यकीर्ति भन्तेद्वारा शील प्रार्थना र बुद्ध पुजा

गरि सुरुवात भएको उक्त कार्यक्रमको सभापतित्व श्रीकीर्ति ज्ञानमाला भजन खलःका अध्यक्ष श्रीकृष्ण महर्जनले गर्नु भएको थियो । स्वागत मन्तव्य बुद्ध सेवा समाजका नानीशोभा महर्जनले दिनु भएको थियो । मन्तव्यको क्रममा उहाँले जन्मदिने आमा बुवा नै सबैभन्दा ठूला भगवान हुन । बुद्धबुद्धाहरुको सेवा गर्नु नै भगवानको सेवा गर्नु हो भन्नुभयो ।

। कीर्तिपुर बौद्ध ज्ञानमाला संघका सचिव महन्त महर्जनले जेष्ठ नागरिकलाई माया, सम्मान र सेवा गरौं भएनाले अभिप्रेरित भइ यो कार्यक्रम गरिएको जानकारी दिनु भयो । उक्त कार्यक्रममा जेष्ठ नागरिकहरुलाई खादा ओढाई सम्मान गरी बुद्ध मूर्ति उपहार प्रदान गरिएको थियो । अन्तमा खीर भोजन गराई विदा दिइएको थियो ।

कीर्तिपुरमा विश्व वातावरण दिवस भव्यताका साथ मनाइँदै

कीर्तिपुर नगरपालिका, लुमन्ति र सामाजिक रुपान्तरण अभियानको संयुक्त आयोजनामा यहि आउँदो जुन ५, २०१३ (२०७० जेष्ठ २२) गते बुधवारका दिन विश्व वातावरण दिवसको उपलक्षमा 'Think.Eat.Save' को नारामा केन्द्रित रही कीर्तिपुर नगरपालिकाभित्रका गतिविधिहरुलाई फोटोमा समाहित गरी फोटो प्रदर्शनी गरिनुका साथै यस नगरपालिकाका अन्य सरसफाई सम्बन्धि कार्यक्रमहरु गरि वातावरणिय प्रदुषणको असर बारे जानकारी प्रदान गर्दै जनमानसमा वातावरण सफा राख्नु पर्ने सम्बन्धमा जनचेतना प्रदान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । उक्त फोटो प्रदर्शनी कार्यक्रम कीर्तिपुरको हिलसाइड होटलमा बिहान १० बजेदेखि दिउँसो ३ बजेसम्म हुने भएको छ ।

“सर्व प्रकारं जगतो हिताय”

लसकुस ।

लसकुस ।

लसकुस ।

नेपाःया बौद्ध वास्तुशैली म्वाकातय्गु भी सकल नेपामिपिनिगु दायित्व खः ॥
शाक्यमुनि बुद्ध जन्मभूमि लुम्बिनिइ निर्माणाधीन नेपाल वज्रयान महाविहारया
शिरोदारु पूजा सम्पन्न जुयाः स्वकगु चरणया निर्माणया ज्या न्ह्याःगु लसताय्
किपुलिइ जुइत्यंगु तारा पूजा व तःधंगु दान मुनेगु ज्याभ्वलय् ब्वति कयाः
थःम्हं फुगु दान यानाः पुण्य मुंकाः विज्याय्त्/दीत सकल नेपामिपिन्त इनाप
यानाच्चना ।

ज्याभ्वः

ग्वसाः खलः

दिं: २०७० साल जेष्ठ २५ गते शनिवार
ई: न्हिनेसिया १२:०० ता इलय्

नेपाल वज्रयान महाविहार निर्माण मूल समिति
नेपाल परम्परागत बौद्ध धर्म संघ, कीर्तिपुर शाखा

थाय्: सामुदायिक भवन, किपू वडा नं ४

कथा साहित्य

जय कलम

प्रेमकृष्ण श्रेष्ठ

राजन राजधानीको एक चर्चित पत्रिकामा सम्पादन गर्थ्यो। पेशाप्रतिको इमान्दारीता उसको नशा (नशामा सवार थियो। सत्यतथ्य संप्रेषण गरी पाठकको दिलमा राज गरेको ऊप्रति पाठकको विश्लेषण यो थियो कि - कस्तो निडर सम्पादक ! बीस वर्ष लामो अन्तरालको पत्रकारितामा उसको कलम कैले डगमगाएन। असत्यले मलाई माछ भन्ने आरोप केही छैन तर सत्य बाहिर आउनु पर्छ भन्ने उसको सिद्धान्तबाट शहरका गुण्डा, गुण्डाहरूलाई संरक्षण दिने नेताहरू त्रसित थिए। यस्तो निडरता र स्वच्छ पत्रकारिताको कारण धेरै ठाउँबाट धम्की ओइरिएका थिए। कसैको धम्कीलाई वास्ता नगरी, आफ्नो कलममा अविरल यात्रा गरिरहन्थ्यो। आफ्नो दश जोड दुई पढ्ने छोरालाई उमेर बराबरको पेन उनको कमिजको खल्लीमा सधैं स्वाभिमानी टाउको उठाएर बसिरहन्थ्यो।

उसको स्वाभिमानीलाई नजिकबाट बुझेर हो कि त्यस कार्यालयका पत्रकारहरू सवै स्वाभिमानी थिए। राजन सरको कार्यालयमा काम गर्ने पत्रकारहरूले जीवनमा त्यति धन त कमाउन सकेनन्। उनीहरूले कमिज मैले लाए तर आदर्शको पूँजीले आफूलाई सम्पन्न बनाए। बजारमा त्यस पत्रिकाका वारेमा सकारात्मक हल्लाहरू चलेको थियो। पत्रिका भनेको यस्तो पो हुनुपर्छ, कति पनि दलगत छैन, कति निष्पक्ष छ, आदी, इत्यादी।

किरण त्यस पेपरको उपसम्पादक थियो। किरणले राजनको सम्पादनमा सहयोग मात्र गरेनन्, उसको अनुहारको तनावका रेखाहरू पनि पुछ्दै आएका थिए। राजन सरलाई आउने टेलिफोनका धम्कीहरूमा किरण जानकार थिए किनभने प्रायजसो ती धम्कीहरू उनकै मुखेज्जी आउँथे। सम्पादक

राजनको अनुहार प्रायसँगको साक्षात्कारमा हँसिलो नै बन्थ्यो तर कैलेकाही निराश बनेको टेलिफोन-वार्तामा 'कस्को फोन सर ?' भनेर सोध्दा 'हाम्रो जल्लाद'को भनी छोटो जवाफ दिन्थ्यो। के भन्यो त सर भनेर दोस्रो प्रश्न सोध्दा 'को टेलर हो कुनी, कति मिटरको कात्रो बुनू भनेर पो सोध्छ वा' भनेर मरीमरी हाँस्यो। बाहिर स्वतन्त्र त्यसरी हाँसे पनि ऊभित्रको गहिरो पीडा मापन गर्न सकिन्थ्यो। किनभने हाँसेर पनि कलमलाई बेसकन निमोठने उसको अभ्यासमा उसको पीडा नबोल्दै छुटाछुल्ल हुन्थ्यो।

एक रातको कुरा हो। यस्तै एघार बजेको होला। सम्पादक राजनको मोबाइलमा कसैको फोन आउँछ। उताबाट एउटा आवाज सुनिन्छ - 'सम्पादक महोदय ! आफ्नो घाँटीलाई विचार नगरी धेरै निडर तापूर्वक समाचार लेखिस्। हामीले तेरो नाबालिग छोरोलाई वालिग हुनसम्म सहेर बस्यौ। अब सहन सकिदैन किनभने तेरो छोरोको खुट्टा दरिला भइसकेका छन्। आज तेरो जीवनको अन्तिम रात हो। आउँदाखेरि अन्तिम इच्छा पुर्‍याएर आउनु।' अरु बेलाको धम्की भन्दा आज किन किन राजन सरको अनुहार विकृत भयो। उसको निधारबाट पसिना खलखली चुहे। डर र त्रासले उमालेको पसिना पिउँदै को होस् त ? को होस् भन्दै बोलिरहयो। राजन सरको यस्तो विकृत अवस्था देखेर किरण पनि निराश बने। एकक्षण वातावरण मौन बन्थ्यो। एक गिलास पानी टेबुलमा राखेको सिनितै पिए पछि कहँदैखिको एक मुठी साहस निचोरेर राजन सरले बोल्थे - 'डर र धम्कीमा म कैले विचलित भइँन किरण। आज किन किन मलाई जीवनमा पहिलोपटक धम्कीबाट डर लाग्यो। हेर न बाहिर कस्तो अँध्यारो छ। एउटै तारा पनि देखिँदैन। फेरि लोडसेडिङ पनि।' सरको यस्तो कुरा सुनेर किरणले भने - 'उसो भए आज राति घर नजानुस्। यहीं हरि कृष्णको सिरकलाई भागवण्डा लगाऔ।' त्यस कार्यालयमा काम गर्ने चौकिदारलाई ईकित गरी

बोल्थे। होइन म आज जानुपर्छ किनभने मेरी बूढी आमाको बर्थडे हो आज। 'साँच्चै किरण, तिमीसँग मैले यति लामो समय सँगै काम गरेर पनि केही उपहार दिन सकेको छैन। आज तिमीलाई म एउटा विशेष उपहार दिन्छु।' यसो भन्दै आफ्नो खल्लीको अति प्रितिकर कलम भिकेर किरणलाई सुम्पियो। 'मेरो रगतको यस्मा छिटा नपरोस् ! यस्लाई हुर्काउने अब तिम्रो जिम्मेवारी किनभने यो मेरो छोरा हो।' यसो भन्दै राजन सर सरासर अगाडी बढ्यो। रातको निष्पट अँध्यारोमा आफ्नो शरीर बिलाइदियो।

समय बित्छ। नयाँ-नयाँ टाउकाले काठमाडौँ शहर भरिएको छ। नयाँ जीवन र नयाँ संघर्षले काठमाडौँको कोलाहल भन थपिएको छ। आज किरणले आफ्नो हराएको कलम कान्छो छोराको कोठाबाट बरामद गरेका छन्। रिसले आगो बनेका उनले कान्छो छोराको गालामा एक चङ्कन जडेर बोले - 'कलम हरियो भनेको तँ गधा तैले पो चोरेको रेछस् हेन ?' डरले नीलो बनेको छोरो क्वाँ-क्वाँ रोएर आँसुले सजाएको

माफी मागिरहेको हुन्छ। कान्छो छोराको रंगिएको गालामा सहानुभूतिको हात सुम्सुमाउँदै श्रीमती बोल्छन् - 'कोठाँ त्यत्रा कलम छन्। त्यही कलम प्यारो भयो हैन तपाईंलाई ? के छ त्यो कलममा ?'

'यो अरु कलम भन्दा फरक छ किनभने यो सम्पादक राजनको कलम हो।' यसो भन्दै उनले बागमती पुलमा दश वर्ष अघि रगतले लटपट भएको लासलाई सम्झ्यो। रिसले आगो बनेका श्रीमती र छोरा कोठाबाट बाहिरिएपछि उनले त्यो कलम बडा प्रितिले छातीमा अँगाले र छातीबाट एक संवाद उम्लियो (कलमवीर मरेर कलम कैले मर्दैन। किनभने कलमलाई धारण गर्ने यहाँ कोही न कोही आइरहन्छ। भोलि म पनि कुनै अनजान पुलमा रगतले लटपट भएर भुल्न सक्छु। समयले त्यो रगतको होलीलाई बिसिँदला किनभने रगतको होली भित्तेपात्रोमा अंकित हुने चिज होइन। त्यो बेला बाँकी रहन्छ, यही एक कलम, यो कलमलाई म किन प्यार नगरुँ ? उनले कलमलाई छातीबाट छुटकारा दिई ओठमा पुर्‍याइ प्रितालु चुम्बन जडे र बोले (जय कलम !

नेपाली कांग्रेस क्षेत्र नं. १० को अन्तरक्रिया कार्यक्रम

आज वैशाख १५ गते बुधवार गणतन्त्र दिवसको अवसरमा नेपाली कांग्रेस क्षेत्रीय कार्य समिति क्षेत्र नं.१० काठमाडौँले नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय सदस्य एवं पूर्व मन्त्रि डा. राम शरण महतको प्रमुख अतिथ्यमा चियापान तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम गर्ने भएको छ।

विहान ७ बजे पाँगा पार्टी भेन्यू ढोकासीमा हुने भएको छ। उक्त कार्यक्रममा उपस्थितिको लागि सम्पूर्ण लोकतन्त्रवादी जनसमुदायमा क्षेत्रिय सभापति राजकुमार नकःमिले अनुरोध गर्नु भएको छ।

सम्पादकलाई पत्र यस्तो पो कथा

श्रीमान सम्पादकज्यू, कीर्तिपुर सन्देशमा लेखक प्रेमकृष्ण श्रेष्ठको दुईटा कथा लगालग प्रकाशित भएको छ। दुईटै कथा मार्मिक छन। दुईटैको विषय वस्तु अलग अलग छन। पछिल्लो पटक प्रकाशित **लोकतन्त्र** कथा निकै मन पर्थ्यो। लेखक प्रेमकृष्ण श्रेष्ठले भन्नु भए जस्तै, वास्तवमा यो लोकतन्त्र नेताहरूको लागि मात्र आएको हो, हामी जनताहरूको लागि आएको नै छैन। वास्तविक लोकतन्त्र जनताको लागि अब जनताबाट नै आउने वाला छ।

-अभिषेक महर्जन कीर्तिपुर, १६

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म: ने.सं.१०४३/
वि.सं.१०९०

मदुम्ह रत्नमाया महर्जन

मदुगु : ने.सं.११३३ बछलाथ्व नवमी
(वि.सं.२०७० जेठ ५ गते)

थुगु FED Fund संस्थाया दुज: शान्तराम महर्जन (नगां)या ममतामयी मां रत्नमाया महर्जन वंगु जेठ ५ गते ८० वर्षय् दिवंगत जुयादीगुलिं वय्कःया आत्मा चिरशान्तिया कामना याना:चवना। नापं दुःखंक:पिं सकल छँज:पिन्सं मन चिइफय्मा धका: विचा हाय्का चवना।

विचा: हाय्कूपिं

१. श्याम सुन्दर महर्जन,
२. नरेन्द्र महर्जन,
३. रामभोला महर्जन,
४. राजन दुवाल,

५. रमेश महर्जन,
६. राजकुमार नकःमि,
७. अष्टवहादुर महर्जन,
८. बुद्धरत्न महर्जन,
९. गजेन्द्र अमात्य,
१०. हरिशरण महर्जन,

११. कृष्णभक्त महर्जन,
१२. महेश डंगोल,
१३. नन्दकाजी डंगोल,
१४. रविन्द्र महर्जन,
१५. राजेन्द्र महर्जन,
१६. राजेन्द्र मानन्धर,

१७. रुमुमल क्षेत्र,
१८. शान्तराम महर्जन (पाँगा)
१९. शेखर सिंह डंगोल,
२०. श्याम कुमार महर्जन,
२१. सुरेन्द्र श्रेष्ठ,
२२. त्रिरत्न मानन्धर

थुनुवाको डायरी-

२०६७/१०/१० सामवार ११० दिन

सधैरै आज पनि २.४० बजे मेरो निद्रा खुल्यो। पिशाव च्यापेर बाहिर गएर पिशाव फेरे। डाँडामा गएर एउटा चुरोट लिएँ। मुख धोएँ। कोठामा आएर डायरी लेखें।

आज जिल्ला अदालतमा मेरो बहस पेशी छ। आज मैले सफाई पाउने छु भन्ने धेरैको आशा छ। अस्ति अस्ति १७ नं बाट फैसला नहुन्जेल प्रत्येक हप्ताको विहिवार र शुक्रवार मलाई टेन्सन हुन्थ्यो। त्यतिबेला पनि सबैजनाले मलाई छुट्टा होला भन्ने आशा दिएको थियो। आखिर जिल्ला सदर भयो। आज पनि मेरो टेन्सनको दिन। अहिले पनि म छुट्टा नै भनेर पूर्ण आशा गरेको छैन। निराश पनि भएको छैन।

अहिले वातावरण शान्त छ। मानिसहरू त्यति उठिसकेको छैन। अहिले ३ बज्यो। लोडसेडिङ पनि भयो। एक छिन म चुपचाप बसेँ। कोठामा अँध्यारो भयो। घ्यारा जेनेरेटर चलेको आवाज आयो। कोठामा बत्ती बल्यो। तर मलाई केही गर्न मन लागेन। म सुतेँ।

म कुनबेला निदाएँ थाहा भएन तर अहिले उठ्दा ५ बजि सकेछ। कुखुरा बासन्थालेको छ। कारखानाको जस्तापातामा टप टप पानी चुहिएको आवाज आउन थालेको छ। आज त्यो आवाज अलि कम छ, सायद हिजो अस्तिजस्तो त्यति कुहिरा छैन होला। म दिसा बस्न टर्चलाईट लिएर गएँ। लोडसेडिङ भएको बेला चर्पिमा बत्ती हुँदैन। टर्चलाईट बालि राख्नुपर्छ। अस्ति एकजना पिशाबले च्यापेको मानिस दौडेर पिशाव गर्ने ठाउँमा गएछ। त्यहाँ सफाई भैरहेको थियो। तल दिसा गर्ने ठाउँमा जाड भन्यो। तल गएर हतार हतारमा पिशाव गर्दा दिसा गरि रहेको मानिसको टाउकोमा

परेछ। कस्तो आपत! त्यस्तो जाडोमा विहान विहानै नुहाउनु पन्यो। त्यसैले म जहिले पनि टर्च लिएँ चर्पि जान्छु।

६ बजे नम्बर खुल्यो। एक कप कफी बनाएर विस्कट खाएँ। बाहिर घुम्न गएँ। ७ बजे चिया खान गएँ। आज ७.१५ बज्यो तैपनि भाइजी आएको खबर माईकले दिएको। आफूहरूले नै मुरली पढ्नु पन्यो भनेर गएको त दिनेशले मुरली पढिरहेको थियो। उहाँले मुरली पढ्न सिध्याउने लागेको बेला नोर्बु लामालाई माईकबाट बोलायो। एकैछिनमा राजेन्द्र भाइजी आउनु भयो। दिनेशले मुरली पढ्न छोड्न लागेको थियो। पूरा पढ्नुस् भनेर पढ्न लगाएँ। फेरि राजेन्द्र भाइजीले मुरली पढेर सुनाउनु भयो।

आज अदालत जानुपर्छ भनेर खाना खाएर दाही काटेँ। माईकबाट नाम बोलाउने प्रतिक्रिया यताउता घुमिरहेँ। १२ बज्यो डाँडामा गएर चुरोट लिएँ। कोठामा आइ लुगा लगाएर तयार भएँ। माईकबाट मेरो नाम बोलायो। मैले गर्ने एक, दुई, तीन। घडी हेरेँ एक बज्यो। को आएको होला भनेर ढोकामा गएको त बाहिर श्रीमतीलाई देखेँ। अदालत जान लिन आएको होला भन्ठानेँ। भेटघाट भयो। कुराकानी गरेँ।

“आज तपाईंलाई सँगै लिएर जाउँला भनि आएको त मुर्दोहरूले पेशी सारिदियो।” श्रीमतीले भनिन। “तिमीले कसरी थाहा पायौं?” “निरज र म आएको। उसको लाईन लामो छ। म चाँडै आएँ।” एकछिन पछि छोरा पनि आयो। उसले भन्यो, “आजको पेशी सन्यो। १९ गते अर्को पेशी राख्यो। छोराको मुखबाट यति सुन्ने बित्तिकै मलाई केही बोल्न मन लागेन। उनीहरूले पनि केही बोलेन। एकछिन यताउताको कुरा गरेर हामी छुट्टिएर आयौं।

हिजो अमिरले ल्याएको भाँडा फिर्ता दिएर कोठामा आएँ।

२ बजे फेरि माईकबाट मेरो नाम बोलायो। अदालत जान प्रहरीले बोलाउन आएको रहेछ। जिउ सञ्चो छैन अदालत नजाने भनेर सही गरी दिएँ।

आज मेरो पीडित मनलाई सान्त्वना दिन मैले “मिसा सतः मखु” उपन्यास लेख्न थालेँ।

साँझ ६ बजे खाना खाएर कोठामा आएँ। आज पहिलो दिन उपन्यास लेख्न सुरु गरेको छु। नेपालभाषामा लेखेको हुँदा अरूले खासै वास्ता गरेन। आज म ओमशान्तिमा गइन। अरूहरू टिभी हेरिरहे। म उपन्यास लेखिर हँ। आज पहिलो दिन मलाई खूब रमाइलो लाग्यो। नम्बर भयो नभनेसम्म लेखिरहेँ। ९ बजे नम्बर भयो। आज हेडमास्टर साहेब चेकिंग आउनु भयो। के लेखिरहनु भएको भनेर सोध्नु भयो। आफ्नै भाषामा उपन्यास लेखेको भनेँ। नम्बर लागेपछि म सुतेँ।

२०६७/१०/११ मंगलवार - १११

सधैरै आज पनि मेरो निद्रा खुल्यो। घडी हेरेँ ५ बजेछ। आज कोठामा कोही घुम्नेको छैन। वातावरण शान्त छ। बाहिर जस्तामा टप टप शीत भरेको आवाज आइरहेको छ। बाहिर गएर नित्यकर्म गरेर आएँ। एक कप कफी बनाएर लिएँ। आज पानी अलि नरम भएर कफी खाएको मजा आएन। आज तातो पानी दिन आउनु पर्ने हो। अहिले ५.३० बज्यो। आज आउँदैन होला भनि पिशाव गर्न गएँ। कोठामा आउँदा त भान्साको मान्छे केतली लिएर कोठामा आइरहेको रहेछ। दुईटा थरमसमा पानी लिएँ।

समय बित्दै छ। मेरो जिउने आयु छोटिदै छ। यो बन्धनबाट निस्कन पाउँछु कि भन्ने कस्तो आशा थियो तर पापी संस्थाका वकिलले पेशी सारेर मेरो आशामाथि तुषारापात गरि दियो। छोरा र स्वास्नी आएर

खबर दिँदा मेरो मनमात्र निराश भएको थिएन। उनीहरूको अनुहार पनि खिस्रिक्क परेको थियो। गन्तव्यमा हिँडेको गाडी बीच बाटोमै बिग्र्यो। बिग्रिएको गाडी बनाउन दश दिन लाग्ने भयो। दश दिनको दिन के हुने हो थाहा छैन। विषले मान्छेको ज्यान लिने साधन हो। विष अगाडिमात्र राख्दा पनि त्यसले असर गर्दोरहेछ। आज खाँदै नखाएको विषले मलाई पोलिरहेको छ। अर्काको छोरीलाई आफ्नो ठानी, गरीब भनी माया गर्दा सहयोग गर्दा मेरो यस्तो हालत भएको छ। एक किसिमले अहिले नै यस्तो घटना भएको राम्रो भएको छ जस्तो लाग्छ। निरु र निर्मला दुवैजनाको केटा साथी थिए। उनीहरू केटा साथीसँग भागेको भए के गर्ने? मलाई जिउ मास्ने बेच्ने अभियोग लगाई दिन सक्छ। यदि प्रेममा असफल भयो भने मछु भनेर डायरीमा लेखि राखेको छ। साँच्चै उनीहरू मन्यो भने मलाई कर्तव्य ज्यान मुद्दा लाग्न सक्छ। अहिले पनि त मलाई खतरनाक अभियोग लागेको छ। जबरजस्ती करणी उद्योग। यदि न्यायाधीशलाई मैले त्यस्तो गरेकै हो जस्तो लाग्यो भने ६ वर्षसम्मको कैद सजाय हुनसक्छ। ६ वर्षको कैद सजाय भयो भने म त जेलमै मछु। बाहिर मेरो श्रीमतीको हृदयाघात भएर मर्न सक्छ अरू के के हुन्छ, के के हुन्छ।

६ बजे नम्बर खुल्यो। बाहिर गएँ। आज मेरो दाहिनेतिरको काखी दुखेको छ। टाइट टाउजर लगाएर काखी खाँयो। हिजोदेखि त्यो टाउजर फुकाली सकें। हिँडन नसकेर कोठामा आएँ। आज ओमशान्तिमा नजाने विचार गरेको थिएँ। मनै मानेन गएँ।

आज विहान ठिक समयमा खाना खाएर घाम तापीबसेँ। माईकमा नाम बोलाउन सुरु भएको धेरैबेर भैसक्यो। तर मेरो नाम बोलाएन। सायद बोलाउँदैन पनि होला। आज मलाई कसले भेट्न आउँछ? छोरा-

स्वास्नी हिजो आइसके। अरू कोही अचानक आए मात्र हो। तैपनि मनमा आशा त रहिरहन्छ। यहाँ भेटघाट आयो भने एकछिन भए पनि हामीलाई र माइलो लाग्छ। यो उराठ उदास जिन्दगीमा अलिकति भए पनि आशाको किरण उदय हुन्छ। तर के गर्ने? बाहिर बस्ने मानिसहरूले हामी बन्दीहरूको मनका कुरा बुझ्दैनन्।

आज मलाई के गरूँ, कहाँ जाउँ भैरहेको छ। मलाई जिन्दगी नै बोर लागिरहेको छ। बाहिर जाउँ भने कसरी जाने? यहाँ मेरो आफ्नो भन्ने को छ? लेख्नु भने के लेख्ने? मेरो मनको कुरा बुझ्ने को छ? सुत्नु भने पनि के सुत्ने? घरमा भए किन सुत्नेको? के भयो? भनेर स्वास्नीले सोध्न आउँछिन्, छोराले सोध्न आउँछ, बुहारीले सोध्न आउँछिन्। अहिले म सबैजना भैकन पनि कोही नभएकोजस्तो बेवारिसे लाश भै बाँचिरहेको छु। घरको सम्भ्रमाले मेरो मुटु छिया-छिया भएको छ। मेरो नयन आँशुले भरिएको छ। मेरो आँशु पुछि दिने यहाँ कोही छैन। निर्दयी, निर्माही ती सविता र निर्मलाका कारण आज म मानसिक यातना भोगिरहेको छु। वन्दी जीवन बिताइरहेको छु। खाएको विषमात्र लाग्छ भन्छन् तर आज मलाई नखाएको विषले पोलिरहेको छ। मलाई ‘बा’ भनि नथाक्ने बच्चाहरू, मेरो मुख अलिकति अँध्यारो भयो कि सहानुभूति दर्शाउने बच्चाहरू, कसको कुरा सुनेर ममाथि यस्तो जघन्य आरोप लगाएर यस्तो ठाउँमा पुर्‍याइएको छ। अबदेखि आफ्नो रगत बाहेक कसैलाई छोरी, बहिनी, दिदी, भाउजूको साइनो गाँस्ने छैन। कसैलाई माया गर्ने छैन। कोही खान नपाएर मर्न लागेको छ। मैले एक गेडा अन्न दिँदा उनी बाँच्छन् भने पनि एक गेडा अन्न दिन्न। किनकी उनी बाँचेर मैले गर्दा उनको यो हविगत भयो भनेर जाहेरी दियो

भने के गर्ने? यदि मेरो मनमा स्वार्थ नभए किन बचाईस् भन्यो भने के जवाफ दिउँ? आज मलाई यस्तै त भएको छ। मानवीय नाताले खान-पिउन नपाएका पढ्न-लेख्न नपाएका बच्चाहरूलाई माया गरेर पालन-पोषण गरी पढाएर लेखाएर राखे। उनीहरूको बानी व्यवहार नराम्रो भएपछि निकाल्न खोज्दा ममाथि अलिकति मात्र पनि दया-माया नगरी भूठो आरोप लगाएर मर्नु न बाँच्नु बनाई दिए। मेरो इज्जत मान-मर्यादा सबै चकनाचूर पारी दिए। यस्तो भूठो आरोप लगाउनु भन्दा त बरु मलाई मारि दिएको भए हुन्थ्यो।

मलाई कोठामा बसिरहन मन लागेन। डाँडामा गएर एउटा चुरोट लिएँ। ग्राउण्डमा गएर एक घण्टा घाममा बसेँ। पसिना-पसिना भएँ। पिशाव गरेर कोठामा आएँ। कोठामा आएर एक मग कफी बनाएर खाएँ। २.३० भयो। अब भेटघाट गर्ने समय सकियो।

आज मलाई भेट्न कोही पनि आएन। अब आउँदैन होला। खाजा खान चिउरा लिएर होटलमा गएँ। बारा र अण्डा बनाएको र हेछ। त्यही लिएर चिउरासँग खाएँ। एक कप चिया पनि लिएँ। मेरो मन तृप्त भयो। डाँडामा गएर एउटा चुरोट लिएँ। त्यहाँ मानिसहरू को कहिले छुट्ने छुटेपछि फोन गर्न फोन नम्बर मागिरहेछ। मलाई पनि फोन नम्बर दिन भन्यो। मैले भने, “रेलको साथी स्टेशनसम्म जेलको साथी ढोकासम्म हो। त्यसैले मलाई कसैको फोन नम्बर पनि चाहिँदैन। म पनि कसैलाई दिन्न।

आजको दिन ‘मिसा सतः मखु’ उपन्यास लेखेर बिताएँ। सुरु सुरुमा साँझ रमाइलो लाग्छ। सलल कहानी बगिरहेको छ। आज एकैदिनमा मैले २० पेज लेखेँ। आज पनि राती नौबजे नै म सुतेँ।

संघीय समाजवादी पार्टी नेपाल निर्वाचन आयोगमा दर्ता

पहिचान सहितको संघियता पक्षधर सङ्घीय समाजवादी पार्टी नेपालमा गत जेठ १३ गते संविधानसभाको निर्वाचन प्रयोजनको लागि निर्वाचन आयोगमा पार्टी दर्ता गरेको छ। विहान र तत्पार्कस्थित शान्तिवाटिकामा नेता कार्यकर्ताहरू भेला भइ नेवा, तामाङ, लिम्बु, शेर्पा लगायत विभिन्न सांस्कृतिक बाजागाजाका हजारौ कार्यकर्ताको सहित एक न्याली निकालि रत्नपार्कबाट नयाँ सडक, इन्द्रचोक, भेडासिँ, असन हुँदै निर्वाचन कार्यालयमा पुगी दर्ता गराएको थियो। सो

ब्यालीको नेतृत्व अध्यक्ष अशोक राई, महासचिव राजेन्द्र श्रेष्ठ लगायतले

नेतृत्व गरेका थिए। निर्वाचन आयोगमा पार्टी दर्ता गरिसकेपछि अध्यक्ष राईले

कानुनी प्रक्रिया पूरा गर्न मात्र पार्टी दर्ता गराएको जनाउँदै आफ्नो पार्टीको

मांगमा आफूहरू कायमै रहेको बताउनु भयो।

हेन त ?

-निरज

सुनुस त ! त्यो चेक शर्त नलउनुस... ईजलासमा फेरि लाज होला। चेक शर्त लगाउने पत्रकारलाई प्रतिबन्ध ला'को छ ।

छुट सहित

कक्षा ११ र १२ का सबै संकायका
पाठ्यपुस्तकहरू

किपू बुक प्वाइण्ट

कीर्तिपुर, नयाँबजार-१७, फोन ४३३१७७५

स्ववियू चुनाव

स्व.वि.यू. या नि स्वतन्त्र विद्यार्थी यूनियनको चुनावले देशभर को क्याम्पस तातेको छ। स्ववियू विद्यार्थी हक हित र अधिकार को लागि लड्ने निकाय हो। प्रत्येक दुईवर्षमा चुनाव गरी क्याम्पसमा विद्यार्थी हक हित र अधिकारको लागि नेतृत्व चयन गर्नु पर्ने हो तर संविधान सभाको जस्तै म्याद थप्दै चार वर्ष पुर्‍याएको स्ववियू चुनाव यस महिना हुने भएको छ। यो स्ववियू चुनाव विद्यार्थी नेता चयन गर्ने प्रजातान्त्रिक भनौं या लोकतान्त्रिक प्रणाली पनि हो र विद्यार्थी राजनीति भनेको दलीय राजनीतिको पूर्व अभ्यास पनि हो। जो विद्यार्थी नेता स्ववियूमै जितेर शान र मान पाउँछन् उही विद्यार्थी नेता भविष्यमा दलको पनि नेता र देशकै नेता पनि हुन सक्छन्।

हुन त मार्क्सवादी, लेनिनवादी सिद्धान्त अनुसार देशको नेतृत्व मजदुर र किसान हुनु पर्दछ। सर्वहारा वर्गको मुक्तिको लागि मजदुर किसानले दलको नेतृत्व लिनु पर्दछ। तर नेपालका दलहरूमा मजदुर किसानको नेतृत्व छायौंमा छ वा माया र दयामा छ। त्यहाँ विद्यार्थी नेता नै अगाडि छ। भन्नुलाई त यो कृषिप्रधान देश भनिन्छ। किसानहरूका त्यस्तो चुनाव गर्ने कुनै निकाय छैन। किसान हकहितको लागि किसान संघ/संगठन भए पनि दलका नेतृत्वका छायौंमा छ। प्रत्येक दलमा किसान संघ छन् तर आफ्नो लागि माग र खन आउँदैनन्। आन्दोलन गर्ने कुनै संघहरू छैनन्। कलकारखाना, उद्योग तथा होटलहरूमा मजदुर छन् संगठन छन्। ट्रेड यूनियनहरू छन् तर वर्षको एकदिन मजदुर दिवस मनाएर सकिन्छ तर विद्यार्थी अलि फरक छ। अलि सचेत छ, चलाख छ। आन्दोलनर त छ तर माऊ पार्टीको निर्देशन चाहिन्छ।

विद्यार्थी नेताको हदम्याद कति हो थाहा छैन। भर्खर भर्ना भएका

नवयुवा विद्यार्थीहरूका पहुँचमा छैनन् स्वतन्त्र विद्यार्थी यूनियनका कार्यालयहरू, हुन पनि बुढो बाघको अगाडि तन्नेरी स्यालको केही देग चल्दैन। बुढो विद्यार्थीको अगाडि नव विद्यार्थीको भूमिका कमजोर हुने गर्दछ। आजभोलि विद्यार्थी नेता हुनु पनि मालामाल हुनु हो। पहुँच बढाउन, पैसा कमाउन, आफ्नो प्रतिभा बढाउन भनेर भनिन्छ। सत्यतथ्य के हो विद्यार्थी नेताहरूलाई थाहा हुन्छ। त्यसैले देशको नेता हुने हो भने विद्यार्थी नेता हुनु आवश्यक छ। चुनाव कसरी जितिन्छ। पैसा कतिको चाहिन्छ। मत तान्न, मत गन्न, विजयको माला लगाउन कतिको गाह्रो छ। विद्यार्थी बेलामा सिक्नु पर्दछ।

हुन त टि.यू.ले चुनाव लड्ने उमेर २८ तोकेको छ भोट वा मत त सबैले दिन पाउने नै होला। अब वास्तविक विद्यार्थी र नक्कली विद्यार्थीहरूको पनि चर्चामा छ। एउटै विद्यार्थीलाई धेरै क्याम्पसमा भर्ना गराई विद्यार्थी संख्या भन्दा मत संख्या बढाउने कार्यमा सबै विद्यार्थी संगठनको धेरै वा थोरै हात त रहेकै थियो। त्यसैले पनि सक्कली र नक्कली विद्यार्थी भर्ना गरी स्ववियू कब्जा गर्ने रणनीति बनाएको देखिन्छ। यो विद्यार्थी राजनीतिको विडम्बनापना हो।

व्यंग सन्देश
रमेश कुमार मर्खेत

जाँड-रक्सी

चुरोट, गाँजा तथा ड्रग्सको कुलत ग्यारेन्टी छुटाउन

7 cm लिङ्गको लम्बाई, मोटाई बढाउने
प्राकृतिक हर्बल VigRX
Interantional Quality Product

स्तनको आकार बढाउन घटाउन

कुमारी अवस्थाको जस्तै यौनी टाईट गर्न

सुगर, पाइल्स तथा अल्सर चटक्कै निको पार्ने,
गर्बस्था पछिको पेटको सेतो धर्सा मेटाउन
नयाँ केश उमार्न तथा कपाल झर्न रोक्ने तेलहरू,
शिथिलपतन रोक्न, लिङ्ग कडा पार्ने POWER +POWER

कीर्तिपुर फिटनेस प्वाइन्ट

फोन नं. ०१-४३३६७०१, ९८४१९८१९७६
यो विज्ञापन होइन, सत्य तथ्यमा आधारित छ।

गत निर्वाचनलाई हेर्दा अहिलेसम्म एमाले विद्यार्थी संगठन अनेरास्ववियूले पहिलो छ। केही मुख्य क्याम्पसमा माओवादी निकट अखिल(क्रांतिकारी)को बाहुल्य रहेको र नेपाली कांग्रेस निकट नेविसंघ पनि केही क्याम्पसमा बर्चस्व राख्दै आएका पनि छन्। मूलतः देशको प्रमुख राजनीति दल जस्तै एमाले, एमाआवादी, नेपाली कांग्रेस, तर इमा केही मधेशवादी दलहरू भक्तपुरमा नेमकिपा निकट विद्यार्थीहरूको सक्रियता बढ्ने गर्दछन्। अखिर जो जिते पनि विद्यार्थीको हकहित र अधिकारको लागि लड्नु पर्दछ न त व्यक्तिगत, संगठन वा दलको स्वार्थपूतिको लागि नेता हुने हो। कि कसो विद्यार्थी साथीहरू।

भर्ना खुल्यो ।। भर्ना खुल्यो ।। भर्ना खुल्यो ।।

CTEVT बाट सम्बन्धन प्राप्त यस माईक्रो ईन्जिनियरिङ्ग ईन्स्टिट्यूटमा छोटो अवधिको प्राविधिक तालिममा भर्ना लिईदैछ ।

विषयहरू

१) बिल्डिङ्ग ईलेक्ट्रिसियन (Building Electrician) २) एसिष्टेण्ट वेल्डर (Assistant Welder)
३) प्लम्बर (Plumber)

तालिमको आकर्षण

तालिम लिईसकेपछि संस्थाबाट Internship को ब्यबस्था गर्नुका साथै वैदेशिक तथा नेपालमै पनि रोजगारको लागि विशेष प्रयास गरिदिनेछ । तालिम लिन तथा ब्यबसाय गर्न चाहनेहरूलाई कर्जाको लागि सहयोग पनि गर्नेछ ।

सम्पर्क कार्यालय: शुभ सेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको कार्यालय, कीर्तिपुर ९, पाँगा
भर्ना सुरु मिति: २०७० जेठ १ गते देखि (बिशेषतः कक्षाहरू बिहान तथा बेलुका संचालन हुने छ ।)

Micro Engineering Institute Pvt. Ltd.

Kirtipur-9, Dhokasi, Panga

Phone No: 4336708, 9841700406, 9841250631, 9851150234

E-mail: micro.engg.institute@gmail.com